

Screening for medfødt grå stær

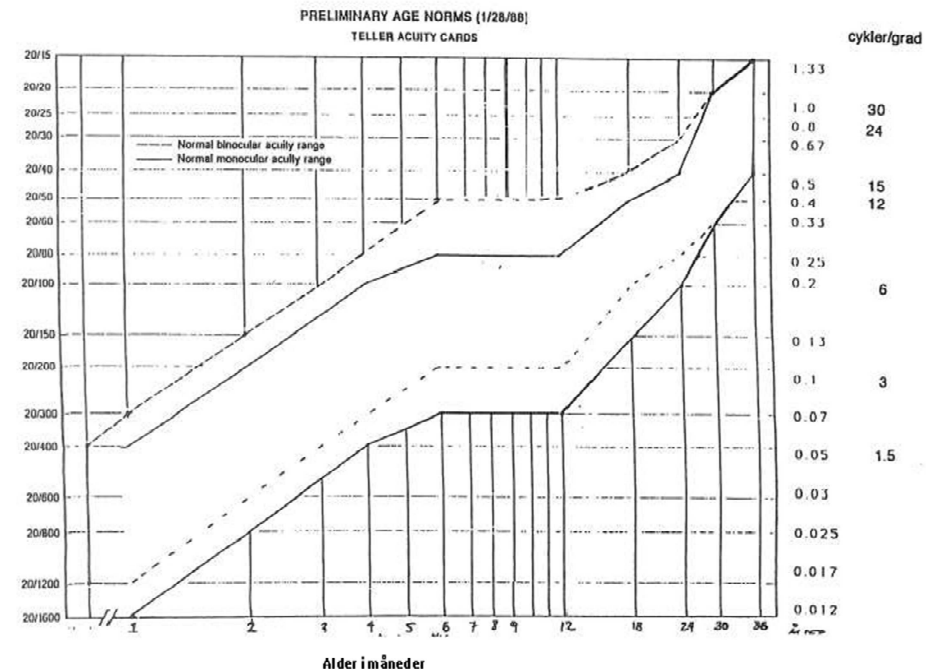
Dansk Oftalmologisk Selskab
Øjenafdelingerne ved Rigshospitalet og Aarhus Universitetshospital

Line Kessel, klinisk forskningslektor, overlæge, Ph.D.
Toke Bek, Professor, overlæge dr.med.

Medfødt grå stær

- Ca 25 børn om året i Danmark
- Uklarhed i øjets linse, hvorved lyspassagen til nethinden forhindres

- De første tre levemåneder er kritiske for synsudviklingen
- Forstyrres den tidlige synsudviklingen vil det medføre et uigenkaldeligt tab af muligheden for at udvikle et godt syn
- Barnet bliver således i bedste fald svagtseende

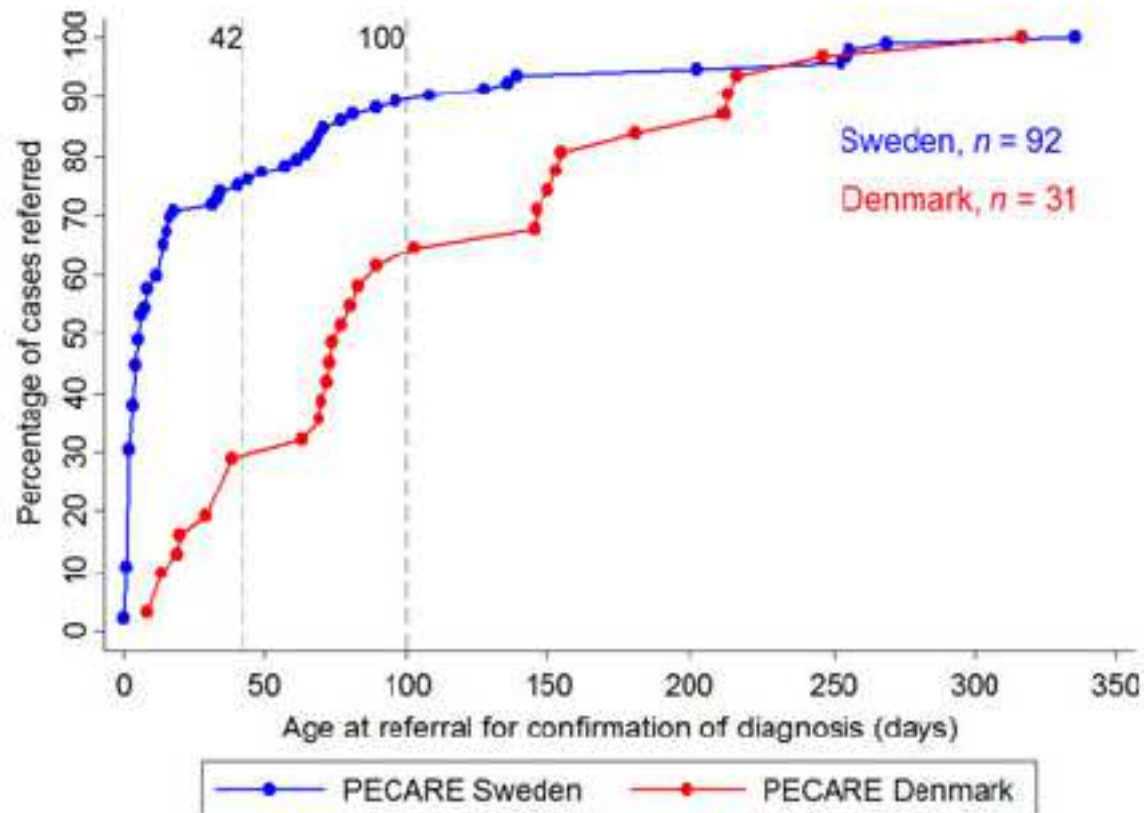

Nuværende screening er ineffektiv

Undersøgelse af samme barn med pencillygte (til venstre), som aktuelt er rutine i Danmark og med (manglende) rød refleks (til højre), som er rutine i de øvrige nordiske lande

Derfor diagnosticeres danske børn for sent

(Kilde: Haargaard et al. Acta Ophthalmol. 2015; 93: 24–26)

Rød refleksscreening er praktisk realistisk

- Pilotprojekt i Aarhus:
- 3 mdr (15/9-15/12 2018)
- 15 jordemødre blev oplært
- 661 ud af 1019 nyfødte børn blev screenet (44 børn/jordemoder)
- Screening samtidig med hæl- og høreprøve
- Tvivl om resultat hos 2%, 1.7% blev henvist til undersøgelse på øjenafdeling, hos resten så en mere erfaren jordemoder med
- Ingen børn med medfødt grå stær blev misset

Mange fordele ved rød refleksscreening

- Smertefri
- Simpel og hurtig undersøgelse
- Medfører tidligere diagnostik af børn med medfødt grå stær
- Tidlig diagnostik = tidlig behandling = bedre syn i resten af barnets levetid

Proces

- Omlægningen er udarbejdet og godkendt af Sundhedsstyrelsens screeningudvalg, som har lavet en indstilling
- Der skal flyttes godt 1 mio kroner fra synshabilitering til jordemoderområdet samlet for hele landet
- Vi hører, at en beslutningsproces godt kan tage meget lang tid
- Vi ser aktuelt ca et dansk barn om måneden, som ender med et væsentligt synshandicap på denne konto